

Sršeni

humoristično-satiričen list.

Izhaja dvakrat na mesec.

Velja celoletno 3 gold., za pol leta 1 gold. 50 kr., za četrt leta 80 kr. Posamezni listi se prodajajo po 12 kr. — Dopisi naj se frankujejo. — Rokopisi se ne vračajo. — Vredništvo in opravišstvo je v Ljubljani na glavnem trgu št. 12 v I. nadstropji.

Gosp. vitez Kaltenegger

(glej sicer spakedrsko podobo)

je c. k. finančni prokurator in ustavoverec par excellence. Prvo, namreč prokurator je postal vsled cesarske, drugo — k cenzur spada tudi mestni zastop in poslanstvo — vsled Dežmanove milosti. Tretja imenitna in posebno dobrodejna lastnost njegova pa je, da je bogatega Pongraca svak, česa — Pongracevega bogastva namreč — pa on čisto nič ni kriv.

Po rodu je Nemeč, po značaji pa konstitucionalen govornik. Njegovi govori se odlikujejo s tem, da se vlečejo kakor kurja čreva, glas pa ima tako tenak, da se komaj tri pedi daleč sliši — pa ravno to je sreča za poslušalce, kajti zanimivega itak ne pove ničesa, vsaka druga beseda pa je „Verfassung“, ktero besedo je lani v enem samem govoru nad 50krat rabil.

Nemčurji mu spodtikajo,

da je jako bistroumen, izvrsten pravnik i. t. d. — pa v javnosti tega še nikdar pokazal ni. Kedar je mestni zbor in Kaltenegger kaj poroča, se posluži lepe navade, da jako poetično glavo rokama podpre in kedar kaki list obrne, vsigdar prst (kazalec) oblizne, kar je neki pikantno in jako „appetitlich“.

Udeležil se je tudi znane „Parteitaga“, večkrat že govoril v steklenem salonu v kazini, bil je med nemčurjskimi deklaranti, zadnji čas „per nefas“ v deželnem zboru, iz kterega bo menda pri prihodnjem zasedanju srečno odstranjen.

To so glavne zanimivosti o njem, da nam jih ni več znanih, ni naša krivda. Sicer mu pa želimo, da bi še dolgo ostal, kar je, namreč „Gfrettbruder“.

„Sršeni“.

Birokratišk cinizem.

Ljubljansk odvjetnik dr. M . . . se pelje nekega dne v Kamnik, da bi se prepričal, bi li kazalo ondi imeti uradne dneve (Amtstage). V ta namen gre k ondotnemu c. k. okrajnemu sodniku Elsner-ju ter ga praša za do- tično mnenje in poudarja, da v Kamniku ni nobenega od- vetnika, da se drugod uradni dnevi dobro splačajo in da se prebivalcem mnogo potov prihrani. Gosp. Elsner pa pravi: „Ja wisseu Sie, bei uns ist schon der Konschegg, der macht alles und wir verstehen uns ganz gut. Er hat das unbedingte Vertrauen.“

„Kdo pa je ta Konšek, praša dr. M . . . ?“

„Der Konschegg war hier 10 Jahre Bezirksvorstand und hat, wie gesagt, das unbedingte Vertrauen.“

„Aber, ich bitte, anderwärts nennt man dies Winkelschreiberei!“

„Freilich, aber der Konschegg hat einmal das un- bedingte Vertrauen, was wollen Sie machen?“ konča Elsner.

Tako podpira c. k. okrajni sodnik Elsner zakotnega pisarja Konschegga, kar občinstvu nikdar na korist biti ne more, kajti zakotni pisarji več računijo, nego odvetniki, vrh tega pa je njih delo sploh malovredno, kar je pa še najslabeje, popolnem nepostavno.

Zahtevamo tedaj odločno od gosp. Elsner-ja, da se bo držal postave in ne bo več potuhe dajal nobenemu zakotnemu pisarju in tudi Konschegg-u ne, če bi tudi imel „unbedingtes Vertrauen“, ktero zaupanje se pa v sloven- ščino prestavljeno le pravi: potuha c. kr. okrajnega sodnika in uradnikov sploh.

Gospod Anton Heinrich

aus Liebenthal je c. kr. profesor na gimnaziji v Ljubljani in to je njegova najboljša lastnost. Ko še ni imel te dobre lastnosti, to se pravi, ko je bil še suplent, je na- rižil neko pesem, ktero je krstil „die Schlacht bei Novara.“ Neki porednež je o tej pesmi, posvečenej rajnemu Ra- decky-mu rekel:

„Wäre Radecky nicht gestorben an Alterschwäche und Gicht,

So gewiss an Professor Heinrich's Heldengedicht!“

Pozneje je v „Vodnid-Album“ zagrešil tri pesmi, v katerih je pel hvalo Kranjskej, kar ga pa ni zadržavalo čež nekaj let izreči, ka je Kranjska, „ein Schweineland,“ kateri izrek pa zbog tega nekoliko svoje hudobnosti izgubi, ker gosp. Heinrich sam prav rad v Kranjskej prebiva.

Zadnji čas pa se je ta mož, ki bi a tout prix bil rad imeniten in slovit, vrgel na etimologijo, ter svoje eti- mologične smeti stavi na ogled v predelih „Laibacherice.“ V nekem takem sestavku z nečuvveno predrznostjo trdi, da ime „Ljubljana“ ni pravilno, ampak „Blana,“ češ, da mi Slovenci le zarad lepšega ali za kratek čas rabimo predstavek „Lju.“ Ta etimologija je ravno taka, kakor če bi kdo trdil, da se mora mesto slova „Pantalon“ le izgovarjati „Anton“ i. t. d.

Kot učitelj na gimnaziji šestokrat zajaše politiko. spravi se zdaj na Slovence, zdaj na Slovane sploh, vmes nad Francoze, slednjič na slovenske poslance, ktere počasti epitetom „Črnuhen.“ Slovenskim dijakom pa pravi, kedar je posebno dobre volje, „Strohköpfe.“ Iz tega se že jasno vidi, da je prof. Heinrich jako uljuden in dvorljiv. Pa pred kratkim se je še posebno obnesel. Pozabil je bil namreč na katedru knjigo, ktera je bila po vsem podobna loga- ritmom družega profesorja, kateri slednji jo je iz pomote, misleč da je njegova, vzal seboj. Ko prof. Heinrich knjigo pogreša, se neizmerno razsrdi nad dijaki, imenuje celi razred „tatove“, ter grozi, da jih bo razglasil po vseh časnikih, da zve „ganz Deutschland,“ kakove „šufte“ ima ljubljanska gimnazija.

Prvo uro po tem prigodku se je omenjena knjiga pri Heinrichovem kolegi našla in mi objavljamo to prigodbo,

da bo, če ne Nemčija, vsaj Slovenija vedela, kako olikane učitelje ima v Ljubljani.

Gospodu Tomažič-u v Ipavi.

(Napev kakor: „Sem rajtal študirat“.)

Sem rajtal žvižgati
In biti gospod,
Je ljudstvo branilo:
„Le beži od tod!“

Pa če si rajtal žvižgati
In delat' škandal,
Pa bi ne hodil v društvo
In doma bi ostal.

Sprehaja se kmet nedeljsko popoldne med svojimi njivami in opazuje, kako žito zori. Kar zagleda, kako se nepovabljeni vrabci veselo čivkaje gostijo na njegovej pše- nici. Ves srdit pobere kamen in ga vrže za vrabci rekoč: „Pojdeš, ti prekleta žival, hudičeva!“

Gospod fajmošter ravno tako kakor kmet se spreha- jaje začujejo te besede in posvare kmeta rekoč: „Ne kolni vrabca, kaj ne veš, da je božja stvar?“

„Če je božja stvar, zavrne kmet, naj ga pa bog na svojej njivi pase!“

V nekem mestu na Kranjskem so svirali v neki go- stilnici ciganje in bil je vesel direndaj. Nazoči častnik, Slovenec po rodu, se obrne do znanega slovenskega pro- fesorja ter ga zabavljivo praša, so li ciganje tudi Slovenci? A ta mu hladnokrvno odgovori: „Ciganje niso ravno Slo- venci, pa marsikteri Slovenec je — cigan!“

Osem blagrov.

1. Blagor mu, kdor nema svojih lastnih misli, ker drugi zanj mislijo.
2. Blagor mu, kdor se drži načela: „jurare in verba magistri“, ker mu službe gotovo ne odidejo.
3. Blagor mu, kdor je že kdaj svoboddo pokusil, ker je nam Slovincem treba ni.
4. Blagor mu, kdor ni ljubljanski porotnik, ker mu ni treba poslušati dolgočasna razlaganja predsednika Lušina-a.
5. Blagor mu, kdor se brezplačno za tajnika „Maticе“ ponudi, ker potem gotovo plačo dobi.
6. Blagor mu, kdor je bil že kdaj v ljubljansko „Feuerwehr“ vpisan, ker se potem brez dvoma vzame v de- želno službo.
7. Blagor vsem tistim, ki so ustavovernega duha, ker njih je — nemško cesarstvo.
8. Blagor mu, kdor je že na „Sršene“ naročen, ker se mu več treba ni.

Mnenje o drugi seji dež. zbora kranjskega.

„Sed non erat his locus!“

Mlad dečko hodi bos po vodi. Oče, zagledavši ga, ga posvari rekoč: „Hinko, nikar po vodi ne hodi, boš kašljal!“ — A dečko brzo zavrne: „Saj vrat ni moker, noge pa ne kašljajo.“

Muzealna diploma

in
kustozov jezik.

Gospod župnik Zalokar in Dežman sploh nikoli nista bila „debela prijatelja,“ ker je le Zalokar debel, Dežman pa suh, a toliko prijaznosti je bilo vendar med njima, da sta se na ulici pozdravljala.

Sedaj je tudi to minulo.

Kako, Vam v kratkem povem. Gosp. Dežman namreč pošle nekega lepega dne svojega slugo k gosp. Zalokarju, naj plača letni muzealni donesek. Gospod Zalokar pa odpre neko shrambo, izvleče iz nje svojo muzealno diplomo ter jo poda slugi rekoč, naj jo nese Dežmanu s tem, da on (Zalokar) neče dalje biti ud muzeja; „ker nas Dežman tako opravlja v „Tagblatt-u“, nočemo nič imeti opravkov z njim.“ Sluga je doma menda vse na tanko povedal. Kajti ko gre drugo jutro gospod Zalokar k sv. Petru maševat in koraka po Poljanah, začuje za seboj znani naravoslovski „trab“ Dežmanov.

In res, Dežman ga kmalo dobiti, gre tebi nič — meni nič memo njega, ko ga je pa kake tri do štiri korake prehitel, se (Dežman) obrne in pokaže Zalokarju — jezik. Gospod Zalokar je zbog te nenavadne prikazni skoro odrevenel in še dan denes premišljuje, je-li gospod Dežman ravnal samo kot razžaljeni kustos ali pa kot mestni župan.

Naj bode ta istinita dogodba našim bralcem v poduk in kratek čas.

Doxatovka v Postojni

je, kakor znano, rekla, da ko bi nemški ne znala, bi bila bolj neumna nego krava. Za koliko je njena pamet vsled znanja (?) nemškega jezika poskočila, tega sicer ni povedala, navejeni izrek tudi le za njeno nesramnost priča, vendar je toliko gotovo, da jej je ipavska „Feuerwehr“ zbog tega izreka poslala zaupnico. Posvetovali so se možiceljni, kako bi to reč prav sijajno zvršili. Najbolj zvita buča nasvetuje „Korrespondenzkarte.“ Nekteri temu ugovarjajo, češ, da ni dovolj dostojno. Naposled spravijo vkup 5 beri: pet soldov av. veljave in pošljejo pismo v katerem se Doxatovki za izrek zahvaljuje, po načelu „Similio simili gaudet.“

Nastaja pa vprašanje: Kaj, ko bi kateri izmed ipavske „Feuerwehr“ tudi nemškega jezika zmožen ne bil? Ali bo potem Doxatovki še hvaležen za njeni izrek? U. A. W. G.

Pozor! Pozor!

(Dalje.)

V denšnjem oddelku se kažejo naslednje čudovite reči:

- 1) Cel „Witz“ iz Novic, v podobi besede „poštirkan“ odbor (verstärkter Landesausschuss).
- 2) Mlin, na katerega bi nemčurji radi napeljali ustavno vodo.
- 3) Oslovska čeljust, kateroj je Samson Filistre (žalibože, da ne ljubljanskih!) pobil.
- 4) Polovica plajšča, katero je sv. Martin beraču podaril.
- 5) Podoba gospoda Jurja Savaschnigg-a, ko pride ob 11 uri po noči navzet vinskega duha pred svojo hišo in ne more vrat odpreti. (Jako šaljivo!)
- 6) Zasluge deželnega glavarja grof-a Auersperg-a za Kranjsko. (Do zdaj še nikjer videne!)
- 7) Glas vpijočega v slovenskejši puščavi.
- 8) Skladnica papirja, ki se je popisala zarad Riesterjevega pesa.

„Izv. telegrami „Sršenom.“

Iz Ipave: Dr. Spazzapan je kot ud tukajšnje „Feuerwehr“ ravnokar vložil prošnjo, da sme svoje ime primerno premeniti, namreč v: dr. Spazzacamin.

Iz Ljubljane: Deželni odbor je ravnokar enega razpisanih primarijatov na ljubljanski bolnišnici oddal dr. Vošnjaku.

Iz Postojne: Gospa Doxat-ova je dobila za svoj znani izrek iz Nemčije nov red „kisle repe z babjimi jeziki.“ — Dr. Deu še vedno upa, da bode za poslanca izvoljen.

Iz Kranja: Denes prišlo od ministerstva iz Dunaja prasanje, zakaj slavnoznani in veleučeni gosp. Dolenc ne kandidira. Odgovor je bil plačan. Dolenc je sramožljivo odgovoril: Moj čas še ni prišel.

Iz Ljubljane: En fundamentalni člen snubi zedinjeno Slovenijo. Luka Svetec je prihitel iz Idrije, da o ženitni pogodbi napravi notarsko pismo. Honorar bo baje državno poslanstvo in nova parovka.

Izreki slavnih možakov.

Dež. predsednik pl. Wurzbach: „Sa samirkat je, da se men ne pische: Vi pa Vam, Jest sem slachtna kri, pa ne kmet, na spoznam te slovasko voslarije; jest nisem Slovak sem Austrianski schlachtenz tok je men sa pisat: Oni pa ne Vi, tu režem enkrat sa uselei.“ (Dne 24. decembra 1870.)

C. kr. okrajni glavar Fladung v Kočevji (izvleče iz žepa knjigo z napisom: „Neuestes Komplimentirbuch für k. k. Bezirkshauptleute und solche, die es noch werden wollen“ ter recitira.) „Wer hat das Maul aufgemacht? Halten Sie 's Maul!“

Poslanec Kromer (v dež. zboru): „Das sind lauter national-klerikale Leithammel!“

Neki odbornik društva Slovenije: „Dr. Mencinger ja ne more biti kandidat, on je ja Štajere!“

Horak: Hätt ich in Reichsrath auch geholten Red, ale hobme ghabte Instruction, dass sollte reden nur aner Anziger, sunste hätt ich auch geholten Red!

Glas izmed občinstva: „Se tega nam je manjkalo.

Kaj je največa hitrost?

Če kdo iz tretjega nadstropja vrže jabelko na ulico in potem tako hitro po stopnicah teče, da ga zdolaj že v usta vjame.

Jean Jacque Rousseau je v svojem slovitem „contract social“ rekel, da ko bi prišel rod samih bogov na zemljo, bi se republikanski vladali, ker je to najboljša državna oblika.

Podpisani prosijo tedaj vsa usmiljena srca, da jim blagovoljno naznanijo način, katerim bi se mogli premeniti v take bogove.

Evropski Narodi.

Narodna.

(Zapisana na ljubljanskem rotovžu.)

Mladi Micki prstan zlat,
Stari babi štrik na vrat!

Slutev.

Me začel je nos srbéti,
Ko sem ravno šel na dom.
To gotovo kaj pomeni,
Še nocoj jezil se bom.

Ko pa tako premisslujem
In ne pazim pred seboj,
Se nad kamenom spodtaknem,
Nos oblit je — krvijoj!

Matematična vprašanja.

Če gospod Obreza na Vrhnikih že 24 let ni naredil občinskega računa, po čim prodaja ondodni c. kr. okrajni sodnik Mulej suhe češplje?

Če je iz deželnega muzeja k sv. Petru deset minut hodá, kako dolg je Dežmanov jezik?

Če gosp. deželni predsednik pl. Wurzbach uradnikom le po eno svečo na enkrat zaupa, po čim je tedaj petrolej, katerim mesto plina vežo razsvitlje?

Če „Novice“ o dr. Poklukarji toliko vrst napišejo, kolikor besed je govoril, nasproti pa dva govora dr. Zarnika izpusté, kolika je tedaj njih objektivnost?

Če kdo za misijon v Afriki podari pet goldinarjev, koliko bi moral dati za narodne namene?

Če so ljubljanski gospod škof iz Dunaja seboj pripeljali 76 centov knjig, zakaj volijo v štajerskem veleposestvu Carnerija in Lohningera?

Janko. He brate kam hitiš?

Stanko. V „Feuerwehr“ se hitim vpisati, ker se nekatere deželne službe razpisane, in — pa saj veš — potem mi ne more spodleteti.

Janko. Hm, hm! Apropos, si že čul da je tudi major Schusters ud odbora za olepšavanje ljubljanskega mesta?

Stanko. Ne, pa kaj je ta mož za olepšavanje že storil?

Janko. I kaj še tega ne veš? Parovko je sebi na glavo nataknil, ali ni to olepšanja dovolj?

Stanko. Da, da! (Odide.)

* * *

Mirko. E brate, ravno prav, da te dobim?

Marko. Kaj je?

Mirko. Povej mi, kdo ima v Ljubljani največ dela, največ poslov?

Marko. I kdo? vsaj Šaferjev Dolfi ne?

Mirko. Kaj še! Veš kdo? Pa saj ne uganeš, zato Ti pa povem in dokažem prav po Svetecevo: Največ poslov v Ljubljani ima čitalnični tajnik, kajti prvič: Ni utegnil priti k občnemu shodu čitalnice. Drugič: Ni imel časa, da bi bil izračunal, koliko besed in veselje je bilo l. 1871 v čitalnici. Tretjič: Ni utegnil prešteti novce, kateri so se darovali pogorelim Vižmarcem, zbog tega tudi zneska povedati ni mogel.

Marko. Lejte si no, kdo bi si bil mislil? In pri vsem tem vendar tako natanjčen!!! Servus! (Odide.)

Zastavica.

Štirje so, štirje bodo, mnogo jih želi biti, pa vendar prav za prav do zdaj še nobeden ni. Kaj je to? —

Priznanje na ljubljanski bolnišnici.

Odgovorni vrednik in založnik Ivan Železnikar.

Cuden napis na grobu.

Na nekem pokopališču na Kranjskem se bere naslednji napis:

„Tukaj počivata Juri in Janez Janša, prvi je umrl, drugi je pa utonil.“

Profesor K o n s c h e g g je zadnjič šetaje po „Zvezdi“ svojemu kolegi rekel: „N. N. ist ein langer, aber kein grosser Mann!“ Ko bi se te krilate besede obrnile na gosp. profesorja Konschegga, bi se moralo reči: „Professor K o n s c h e g g ist ein kurzer, aber viel zu langer Mann — am Gymnasium!“

Umirajoči vojak.*)

Smrtno ranjen na bojišču
Mlad sloni junak,
Onemogla leva roka
Izpusti barjak.
Desna meča več ne zmore,
Truplo pade — znak,
Rano rokama pritisne
In šepeče tak':
„Teci teci, duša moja
Teci, teci, vroča kri!
Truden sem živjenja, boja,
Kruče truden sužjosti!
Boje bili smo krvave
Za trinoški nam barjak,
V zemljo idemo brez slave,
Nad domovjem pa je mrak!
Oh, domovje mrak gost krije
Rohstva in nevednosti,
Nikdar sreče žark ne sije,
Prave nij zavednosti!
Teci, teci, duša moja,
Teci, teci vroča kri!
Da vsaj zadnja kaplja tvoja
Še spomin mi uduši!
Da me misel več ne muči,
Kako sem se bojeval,
Kako sam v lastni kuči
Spone naródu koval!
Konec čutim — duh odtaka —
Skoro gasne luč sveta.
Naj moj dom rodi junaka,
Kí mu srečo, prostost dá!“

* * *

Noč je zemljo pogrnila
Junak smrtno spanje spi.
Oj, da taka bi čutila
Vsi živeči gojili!

*) Iz prijateljske roke smo prejeli 6 pesem, ktere dasi niso dovršene, vendar zaporedoma priobčimo, ker mislimo, da utegnejo vsaj nekterim čitateljem biti po godu. Vredn.

Listnica vredništva.

Gosp. A. K—č v N. Hvala. Prosimo nadaljevanja. — G. F. S. Pri najboljšej volji ne moremo Vašega poslanega tiskati, ker ima le namen, osebno jezo ohladiti. — Gosp. M. A. Prihodnjič. — Gosp. P. K. Vaša naročnina, kakor sploh vsacega naročnika se računi od novega leta (1872) naprej.

P. n. gg. naročnike, kateri so naročnino še na dolg, prosimo, da svojo dolžnost skoro poravnajo, sicer jim ne bomo več lista pošiljali. „Sršeni.“

Natisnil F. Skaza in drugi v Mariboru.

(Jaz. Vrhovnik)